

ОСОБЛИВОСТІ УТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ АНГЛОМОВНОГО КОМП'ЮТЕРНОГО ДИСКУРСУ

Помазан В. І., студ. ПР-63

Комп'ютерний дискурс як одна з ділянок мовної картини світу служить для опису та маніфестації віртуального буття. Він будується як термінологічна система, засобами якої досліджується специфіка комп'ютерних технологій як головної науково-технічної галузі англomовного суспільства. Комп'ютерний дискурс характеризується розмаїтістю тем, змішанням слів, що належать до різних лексичних шарів, сполученням наукових термінів і розмовних слів, піднесеної і грубої лексики, що, безсумнівно, надає специфіки комп'ютерній комунікації. В комп'ютерному дискурсі відбувається вдале поєднання вербальних і невербальних засобів комунікації.

Комп'ютерний дискурс можна також розглядати як систему поєднання особливих позначок, смайлів, абревіатур, що за певних умов частково або повністю замінюють вербальне спілкування. Основними складовими комп'ютерного дискурсу є електронний текст, структуру якого складають вузли, з'єднання, мережі, аудіо- і зображальні елементи, і термін. Ключем до розуміння комплексної сутності комп'ютерного дискурсу постає слово, і в першу чергу мовне новоутворення – неологізм.

Емоційна забарвленість є специфічною ознакою комп'ютерних термінів, що відображається в особливому найменуванні тих чи інших програм та елементів комп'ютерної системи.

Основними способами утворення неологізмів англomовного комп'ютерного дискурсу є семантична інновація, композиція та афіксація.

Надання нового значення вже існуючим лексичним одиницям або семантична інновація є чи не найпоширенішим способом утворення нових термінологічних одиниць. До такого способу творення неологізмів англomовного комп'ютерного дискурсу можна віднести такі лексичні одиниці, як menu, file, to quit, to hang, word, address та ін. Загалом семантичні інновації, що пов'язані насамперед з Інтернетом, характеризують вплив новітньої техніки на різні аспекти громадського життя. Так, виникають нові словосполучення на позначення розриву між поколіннями та навіть націями в результаті впливу глобальної комп'ютерної мережі. Наприклад, knowledge gap як інформаційна прірва між західним і східним світами, особливо

мусульманським. "Комп'ютерний розрив" в галузі освіти між викладачами та учнями, спричинив появу нового терміна "net-savvy" для позначення "інтернет-грамотних" учнів.

Поширеним способом утворення комп'ютерних неологізмів також є композиція. Численними є новоутворення, що виникли шляхом простого складання основ без з'єднувального елемента: keyboard, filename, software, spreadsheet, backspace, chipset, etc. Ці терміни є прикладом новоутворень, значення яких є сумою значень складових елементів. При утворення нової лексичної одиниці не відбулося семантичного зсуву її складових частин.

Терміни комп'ютерного дискурсу також утворюються за допомогою афіксації. Варто зазначити, що термінам даної області притаманні як широковживані афікси, так і афікси суто комп'ютерної термінології. Так, за допомогою поширеного префікса dis- утворений термін "disimmunize", що означає знімати захист від вірусів. Найпоширенішими афіксами є techno-, tele-, wire-, cyber-, web-, dot-, -net (cyberclinics, hotdot, wirehead).

Скорочення (аббревіатури, акроніми і телескопізми) як засіб утворення слів залишається одним із найбільш продуктивних у сучасній англійській мові, що пояснюється тенденцією до збільшення темпу життя і до економії мовних засобів. Найпоширенішим є ініціальне скорочення типу e-banking, e-trade, e-life.

Акроніми надають комп'ютерному дискурсу максимальної інформативності та змістовної насиченості: TEOTWAWKY (The end of the world as we know it).

Складноскорочені слова, що утворюються шляхом з'єднання апокопи одного слова з афезою іншого слова, тобто за моделлю $ab + cd \rightarrow ad$, називають повними телескопізмами. За цією моделлю, як і у попередні роки, утворюється найбільша кількість лексичних інновацій як оказіонального, так і узуального характеру.

Досить цікавим є дослідження тієї лексики, яку вживають безпосередньо під час віртуального спілкування. Вражає кількість аббревіатур, які вживають протягом комп'ютерного листування. Такі аббревіатури замінюють не тільки слова, а й цілі речення, і навіть фразеологічні утворення. Таким чином, аббревіатури є яскравим показником бурхливої тенденції до економії мовних засобів, спрощення структур мови й мовлення, а отже, і значної економії часу.

Сфера новітньої інформаційної техніки – це не тільки важливий постачальник інновацій в англійську мову, але і сфера зародження якісних змін у системі словотвору.

Наук. керівник – Таценко Н.В., *ст. викладач*